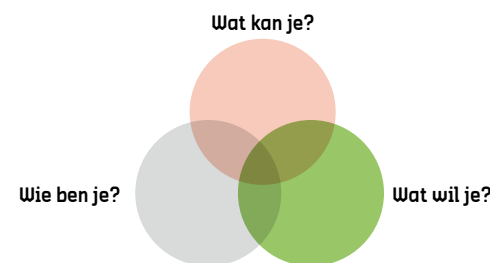

Stel jezelf de vraag: Wie ben ik, wat kan ik, wat wil ik?

Ik wil mijn diploma secundair onderwijs behalen.

1 Een nieuwe secundaire school of richting kiezen

Als je van richting of school wil veranderen, kan je **terecht bij je CLB** voor advies of je kan je rechtstreeks inschrijven in een school. Wist je dat dit kan tot 25 jaar?

Zoek hier de contactgegevens van jouw CLB:
www.onderwijskiezer.be/clb.

2 Les volgen bij een CVO (Centrum voor Volwassenenonderwijs)

Ben je 18 jaar of ouder en wil je je diploma secundair onderwijs behalen? Dan kan je in het volwassenenonderwijs terecht. Het CVO bekijkt of er **vrijstellingen** mogelijk zijn. Is dat zo? Dan krijg je een **verkort traject**. Na het behalen van je secundair diploma kan je gaan werken of verder studeren.

Les volgen in een CVO in Antwerpen kan hier:

- CVO Vitant:
www.cvovitant.be
- CVO Encora:
www.stedelijkonderwijs.be/encora
- VZW Volwassenenonderwijs LBC:
www.lbconderwijs.be
- CVO Kisp:
www.kisp.be
- GO! CVO Antwerpen:
www.cvoantwerpen.be

3 Een diploma behalen via de examencommissie

Wil je zelfstandig aan de slag en kan je goed op je eentje studeren? Dan is de examencommissie misschien iets voor jou. Let op: de examencommissie biedt geen lessen of cursussen aan om je examens voor te bereiden. **Je kiest een studierichting en bepaalt zelf hoe lang je er over doet.**

Alle info vind je hier:
www.examencommissiesecundaironderwijs.be

4 Voor een graduaatsopleiding kiezen

Een graduaat ligt qua niveau tussen secundair onderwijs en een bacheloropleiding. Voor jongeren zonder secundair diploma bestaat er **een toelatingsproef**. Als je slaagt kan je meteen instappen. De lessen zijn heel **praktijkgericht** en stomen je klaar voor de werkvloer. Als je slaagt heb je een graduaatsdiploma. Wanneer je via het volwassenenonderwijs je opleiding ook nog aanvult met algemene vakken dan kan je tegelijkertijd ook je secundair diploma behalen.

Inschrijven voor de toelatingsproef doe je hier:
www.toelatingsonderzoek.be

Een overzicht van de graduaatsopleidingen vind je op de pagina's van de hogescholen:

- AP Hogeschool Antwerpen:
www.ap.be/vijf-redenen-om-voor-een-graduaat-te-kiezen
- Thomas More Hogeschool Antwerpen:
www.thomasmore.be/opleidingen/graduaat-hbo5
- Karel de Grote Hogeschool Antwerpen:
www.kdg.be/opleidingen/graduaat

5 Leren en werken combineren: duaal leren

Je wil graag op een andere manier leren? Je wil je kennis toepassen door in de praktijk aan de slag te gaan? Heb je interesse in een bepaald beroep? Dan kun je kiezen voor duaal leren.

Bij duaal leren **draai je mee op de werkvloer**. Je moet wel voldoende arbeidsrijp & -bereid zijn om in dit traject te stappen, minstens 15 jaar zijn en minimaal 2 jaar secundair onderwijs gelopen hebben.

Je staat er niet alleen voor: een trajectbegeleider en een mentor op de werkvloer zullen je persoonlijk begeleiden. Je kan duaal leren volgen in of bij:

- Een voltijdse secundaire school
www.onderwijskiezer.be Klik bij secundair onderwijs op 'structuur SO' en daar op 'leren en werken'.
- Centrum Leren en Werken (CLW)
www.clw-antwerpen.be
- Syntra AB
www.syntra-ab.be/werkplekleren/duaal-leren

Ik verlaat de school
zonder diploma
secundair onderwijs...

Wat nu?

Schooljaar 2024-2025

Ik wil een beroepsopleiding volgen

Wil je een **bepaald vak leren**, gaan voor een **knelpuntberoep** of **ondernemer worden**? Dan kan je een voltijdse dagopleiding of professionele en praktijkgerichte opleiding volgen. Je krijgt zo een **kwalificatie** die je helpt om werk te vinden binnen een bepaalde sector. En dat gaat breed: van interieurinrichter, kelner, elektricien, medisch assistent, of banketbakker, tot reisleader, kapper, vastgoedmakelaar of hovenier... Noem maar op! Er is echt voor elk wat wils.

Kwalificaties kan je via deze instellingen behalen:

- Opleiding VDAB (bijvoorbeeld metser, schilder, lasser, ...) www.vdab.be/opleidingen
- CVO beroepsopleiding (bijvoorbeeld bakker, kapper, fotograaf,..)
  - > www.cvovitant.be
  - > www.stedelijkonderwijs.be/encora
  - > www.lbconderswijs.be
  - > www.kisp.be
  - > www.cvoantwerpen.be
- Syntra www.syntra-ab.be

Ik wil gaan werken

Heb je op dit moment geen zin om verder te studeren? Wil je liever werken? Ook daarbij kan je hulp krijgen. Eerste stap: **schrijf je meteen in als werkzoekende bij VDAB**.

Waarom?

- Je kan gebruik maken van de **diensten** van VDAB en haar partners, zoals: beroepsoriëntering, coaching, taalcheques, ...
- Je krijgt toegang tot voor jou interessante **werkaanbiedingen**.
- Je wordt opgevolgd door een **consulent** bij het zoeken naar werk.
- Het is **belangrijk** voor je beroepsinschakelingstijd en -uitkering, groeipakket (kinderbijslag), mutualiteit, ...

Of wil je toch nog **leren op de werkvloer**?

Dat kan! VDAB biedt verschillende mogelijkheden aan: www.vdab.be/leren-op-de-werkvloer.

Meer informatie?

www.vdab.be/jongeren
www.vdab.be/inschrijving/pas-van-school

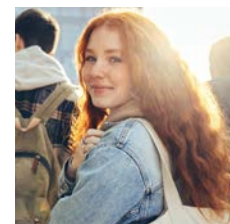
Heb je een **beperking** of een **gezondheidsprobleem** en wil je graag ondersteuning die hier rekening mee houdt? Dan kan je terecht bij GTB – het Gespecialiseerd Team Bemiddeling. www.gtb.be

Belangrijke info/contacten:

Onderwijskiezer

Onderwijskiezer.be biedt je informatie over het hele onderwijslandschap. Je kan er een **interessesettest** invullen, een overzicht vinden van alle **studierichtingen** in jouw omgeving, **beroepen ontdekken** en alle info terugvinden over wat te doen na de secundaire school.

Geen diploma secundair onderwijs, wat nu?

VDAB

Belangrijk als je 18 jaar bent!

- Schrijf je meteen in bij VDAB.
- Als schoolverlater heb je nog recht op 12 maanden groeipakket (vroegere kinderbijslag), ook als je je inschrijft bij de VDAB.
- Je kan terecht bij het OCMW voor vragen rond financiële steun en doorverwijzing.

Je kan met je vragen ook terecht bij:

CLB

Heb je graag hulp bij het zoeken naar jouw ideale traject? Of worstel je nog met vragen? Je kan bij het CLB terecht. Het CLB of de school kunnen voor jou ook een afspraak maken met een **leerloopbaanadviseur** van de stad Antwerpen.

www.onderwijskiezer.be/clb.

WAT WAT

WAT WAT geeft antwoorden op de vragen waar jij als jongere mee zit, ook op vragen rond studeren en werken.

www.watwat.be

JAC Antwerpen

JAC Antwerpen helpt je persoonlijk verder met allerlei persoonlijke vragen.

www.caw.be/jac/

Meer info over je mogelijkheden als schoolverlater en wat je best administratief in orde brengt als je op eigen benen gaat staan, vind je ook op Onderwijskiezer:

